

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 17C/154/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215222298
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1215222298.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v právnej veci žalobcu: S. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XX, Bratislava, zastúpený advokátom JUDr. Milanom Rollom, so sídlom Švabinského 13, Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 8 532,50 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .
Žalovanému súd priznáva právo na plnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 24. 9. 2015 domáhal zaplatenia 8 532,50 eura od žalovaného z titulu náhrady škody - nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona číslo 514/2003 Z.z. za pozbavenie osobnej slobody väzbou podľa § 3 ods. 1 písm. d), c) zákona číslo 514/2003 Z.z.. V žalobe uviedol, že uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24. 9. 2012 sp. zn. S. XXXX/XXXX v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava zo dňa 15.10.2012, sp. zn. XTpo/XX/XXXX bol podľa § 72 ods. 2 z dôvodu podľa § 71 ods.1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že táto mu začala plynúť dňom 21.09.2012 o 14.45 hod. rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 30. 7. 2013 spisovej značky XT/XX/XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. 12. 2013, spisovej značky X S. XXX/XXXX bol podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku osobe ním spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava II spisovej značky XPvXXX/XXXX zo

2

17C/154/2015

dňa 25.2.2013, pretože nebolo dokázané, že spáchal skutok, ktorý bol predmetom obžaloby a súdneho konania. Dňom 30.7.2013 bol žalobca z väzby prepustený na slobodu. Listom zo dňa 27. 11. 2014 si podľa § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. c), § 15, § 14 ods. 1 písm. a) zákona číslo 514/2003 u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody - nemajetkovej ujmy. Listom zo dňa 15. 5. 2015 žalobca oznámil výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody s tým, že jeho žiadosť posúdil ako nedôvodnú. Žalobca má zato, že vyjadrenie žalovaného nekorešponduje s ustanoveniami zákona číslo 514/2003 Z.z. a naznačuje, že ktorejkoľvek fyzickej osobe je možné obmedziť bezdôvodne a beztrestne ústavou garantovanú osobnú slobodu. Výška nemajetkovej ujmy by sa analogicky nemala zásadne odlišovať od minimálnej výšky určenej zákonom číslo 514/2003 Z.z. v ustanovení § 17 ods. 4. Na základe toho ustanovenia sa priznáva nemajetková ujma v minimálnej výške 1/30 priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za každý deň pozbavenia osobnej slobody, čo by pre žalobcu znamenalo za rok 2012, kedy bol vo väzbe 102 dní odškodné vo výške 2 737 eura (priemerná mzda zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2012 bola 805 euro) a za rok 2013, kedy bol vo väzbe 211 dní, odškodné vo výške 5 795,5 euro (priemerná mzda zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2013 bola 824 euro), spolu odškodné vo výške 8 532,5 euro, ktorej sumy sa domáha v tomto konaní.

2/ Listom doručeným žalovanému dňa 2. 12. 2014 podal žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa zákona číslo 514/2003 Z.z., ktorý si uplatnil podľa § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. c), § 15, § 4 ods. 1 písm. a) zákona číslo 514/2003 Z.z. ako náhradu škody - nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 z dôvodu, že bola pozbavená jeho osobná sloboda väzbou s tým, že následne bol spod obžaloby oslobodený. Žalovaný listom zo dňa 15. 5. 2015 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosť bola predbežne prerokovaná podľa § 15 ods. 1 zákona číslo 514/2003 Z.z. avšak jeho žiadosti vyhované nebolo. Podľa názoru žalovaného vo veci nároku na náhradu škody nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody a to s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) predmetného zákona tým, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani príčinnú súvislosť medzi požadovanou nemajetkovou ujmom a namietaným rozhodnutím o väzbe.

3/ Žalobca podal žalobu na súd dňa 24. 9. 2015 teda súd konštatuje, že žaloba bola podaná v premlčacej lehote troch rokov odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bol spod obžaloby oslobodený (17.09.2013). Z obsahu spisu súd zistil že uznesením vyšetrovateľa prezídia PZ SR - Úradu boja proti organizovanej kriminalite zo dňa 28. 2. 2012 a 22. 9. 2012 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie proti A. P. a S. Š. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona a obvinenému S. Š. aj pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona a to na tom skutkovom základe, že obvinený A. P. si od presne nezisteného obdobia, minimálne od začiatku roka 2012 nezisteným spôsobom zadovážoval od doposiaľ nestotožnenej osoby omamné a psychotropné látky - heroín a kokain, ktoré následne prechovával v rodinnom dome v Bratislave na Železničnej ulici číslo 15 a tieto spoločne s obvineným S. Š. skladoval a prechovával taktiež okrem iného aj u obvineného S. Q. Š., v rodinnom dome v Bratislave na Ž. XX, ktorého užívateľom je aj S. Š., pričom dňa 21. 9. 2012 boli na základe príkazu Okresného súdu Bratislava II vykonané domové prehliadky okrem iného aj v rodinnom dome na Ž. XX v

3

17C/154/2015

Bratislave kde pri osobnej prehliadke obvineného A. P. bol v jeho spodnom prádle zaistený šúľok s hmotnosťou 49,6 g s obsahom hnedého práškového materiálu, ktorý bol podrobený predbežnému skúmaniu na kriminalistickom a expertíznom ústave v Bratislave, kde bolo zistené, že sa jedná o heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu, čo zodpovedá minimálne 240 obvykle jednorazovým dávkam drogy. Na steroch rúk u obvineného S. Š. bola zistená prítomnosť stôp kokaínu a metamfetamínu. Obvinený S. Š. si od bližšie nezisteného obdobia minimálne od mesiaca február 2012 zadovážoval a u seba prechovával omamnú látku - Cannabis, pričom dňa 21. 9. 2012 bola vykonaná domová prehliadka a v rodinnom dome na Ž. XX, ktorý užíva S. Š., bolo okrem iného zaistené plastové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom sušenej rastliny- Cannabis.

4/ Uznesením Okresného súdu Bratislava II, spisovej značky S. XXXX/ zo dňa 24. 9. 2012 bol žalobca vzatý do väzby s tým, že jeho väzba trvala od 21. 9. 2012 od 14. 45 hodiny v Ústave na výkon väzby Bratislava I. Podanú sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 15. 10. 2012, spisovej značky X S. zamietol.

5/ Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, spisovej značky XT/XX/XXXX zo dňa 30. 7. 2013 bol obžalovaný S. Š., nar. X. X. XXXX oslobodený spod obžaloby Okresného prokurátora pre Bratislavu II, č.k. X F.X/XX zo dňa 25. 2. 2013, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, keďže nebolo dokázané, že skutok spáchal žalovaný.

6/ Žalobca sa na pojednávaní súdu pridržiaval písomne podanej žaloby. Vo svojej výpovedi uviedol, že vo väzbe bol 10 mesiacov, ťažko to znášal on aj jeho rodičia. Po prepustení z väzby sa prestali s ním rozprávať susedia zo Ž. XX v Bratislave. Predtým sa so susedmi aj navštevoval. Susedia boli doma, keď prišla preňho polícia, vedeli že je vo väzbe, keď sa vrátil pýtali sa ako to znášal a následne sa prestali s ním rozprávať. On sa ich nepýtal prečo kontakty s ním ukončili. V čase, keď bol vzatý do väzby bol slobodný, mal priateľku D. I., spoločnú domácnosť nevedli, mali vzťah asi 1 rok. Po piatich mesiacoch od vzatia do väzby sa priateľka s ním rozišla, keď sa jej pýtal na dôvod povedala že jej robí hanbu. Po prepustení z väzby sa neliečil ani u psychológa ani u psychiatra, jeho mama sa už 10 rokov lieči u psychiatra, ale nevie na akú diagnózu. Pred vzatím do väzby bol naposledy zamestnaný na základe pracovnej zmluvy v nemocnici Ružinov ako sanitár, jeho pracovný pomer trval asi trištvrté roka, tento pracovný pomer bol ukončený z jeho strany, pretože mu práca nevyhovovala. V nasledujúcom období pomáhal otcovi, ktorý robil údržbu a obnovu fontán a pomníkov. Otec je fyzická osoba - podnikateľ s

obchodným menom ŠOMEX. Pracoval u neho brigádniccky, nemal uzavretú pracovnú zmluvu. On sám živnosť nemá, je vyučený stolár.

7/ Vo väzbe trpel nespavosťou, pýtal sa aj k lekárovi, ktorý mu povedal aby sa napil vody- to bolo všetko. Žiadne lieky od lekára nedostal. Bolo mu ľúto, keď videl rodičov a priateľku ako plakali pri návštevách. Právny zástupca žalobcu poukázal na oslobodzujúci rozsudok, ktorým bolo preukázané, že žalobca sa nedopustil žiadneho trestného činu, teda neexistoval základ pre trestnú činnosť, v ktorej by mohol pokračovať. Bol toho názoru, že žalobca nezavinil svojim konaním to, že bol vzatý do väzby, nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že konanie žalobcu je

4

17C/154/2015

možné považovať za exemplárny prípad zavinenia žalobcu za vzatie do väzby z dôvodu, že nevypovedal, pretože toto právo obvinenému vyplýva z § 34 ods. 1 Trestného poriadku a nemôže byť v jeho neprospech. Výšku nemajetkovej ujmy za rok 2013 vyčíslil podľa § 17 ods. 4 zákona číslo 514/2003 Z.z účinného do 31. 12. 2012, preto nemožno uvažovať o tom, že zo strany žalobcu došlo k ľubovôli pri vyčíslení výšky nemajetkovej ujmy. Vychádzal z ustanovenia citovaného zákona napriek tomu, že nová právna úprava toto ustanovenie vypustila. Nebolo ústavným súdom konštatované, že by uvedené ustanovenie bolo v rozpore s ústavou, preto túto výšku analogicky použili aj za obdobie roku 2013 podľa mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca hospodárstve SR. Okrem toho k nemajetkovej ujme došlo v čase účinnosti z citovaného zákonného ustanovenia účinného do 31. 12. 2012. Právny zástupca mal zato, že v danom prípade samotné konštatovanie porušenia práva, by nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na to, že žalobca bol obmedzený na osobnej slobode pre skutok, ktorý vôbec nespáchal. Táto skutočnosť mala pre neho nepriaznivý vplyv po psychickej stránke, čo môže preukázať jeho rodina, ktorá ho vo väzbe navštevovala. Po prepustení na slobodu sa ochladil aj vzťah so susedmi. Keďže žalobcovi bola osobná sloboda obmedzená, už len z toho vyplýva, že nie je možné vec uzavrieť iba konštatovaním porušenia práva. Súd v občianskom súdnom konaní nie je oprávnený posudzovať správnosť rozhodnutia v trestnom konaní, je však zrejmé, že žalobca bol z väzby prepustený, preto nie je potrebné dokazovať úmysel štátneho orgánu zanedbať určitú povinnosť. V príčinnej súvislosti s takýmto rozhodnutím potom vznikla na strane žalobcu škoda.

8/ Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení, ktoré bolo doručené súdu dňa 26. 11. 2015 uviedol, že so žalobou nesúhlasí, poukázal predovšetkým na ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona číslo 514/2003 Z.z., podľa ktorého právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama. I keď zodpovednosť štátu za škodu je objektívna a bez libračného dôvodu, nejde o zodpovednosť absolútnu a v tom zmysle, že by nastupovala bez výnimky vždy, ak sú splnené predpoklady zodpovednosti. Rozhodujúcim merítkom opodstatnenosti väzby je neskorší výsledok trestného konania a základnou podmienkou pre vznik nároku je taký výsledok konania, pri ktorom nedochádza k odsúdeniu dotyčného respektíve právoplatnému vysloveniu jeho viny za skutok, v súvislosti, s ktorým bol vzatý do väzby. Ani pri splnení týchto podmienok však právo na náhradu škody nemá ten, kto si vzatia do väzby sám zavinil. Otázkou zavinenia väzby je podľa žalovaného potrebné skúmať komplexne a to nielen vo svetle výsledku trestného konania, ale predovšetkým vo vzťahu ku konaniu žalobcu, ktoré bolo dôvodom vzatia do väzby a podrobne verifikovať naplnenie dôvodov, pre ktoré bol žalobca v rozhodnom čase vzatý do väzby ako aj mieru zavinenia väzby zo strany samotného žalobcu. V prípade žalobcu, ide podľa žalovaného o exemplárny príklad zavinenia si väzby, z ktorého dôvodu teda žalobca nemá nárok na náhradu škody spôsobenej namietaným rozhodnutím o väzbe. Žalobca odmietol vypovedať a objasniť orgánom činným v trestnom konaní, ako sa na jeho ruky dostali stopy kokaínu a metamfetamínu ako aj to, z akého dôvodu uschovával igelitovú tašku pre odsúdeného A. P.. Nakoľko existovalo dôvodné podozrenie, že došlo zo strany žalobcu k spáchaniu trestného činu, väzbu odôvodňovala najmä obava, že bude v predmetnej činnosti pokračovať. Bolo by v príkrom rozpore s podstatou a účelom inštitútu väzby, ak by súd v tomto prípade vo fáze, kedy bolo zrejmé, že žalobca prijal a uschovával pre odsúdeného igelitovú tašku, bolo zistené na steroch z jeho rúk stopy kokaínu a dovedy zistené skutočnosti nasvedčovali, že zo strany žalobcu došlo k spáchaniu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi formou spolupáchateľstva, neprijal zákonné opatrenie na riadne zistenie skutkového a tak zabrániť možnej trestnej činnosti až do doby, kým nebudú dostatočne objasnené všetky

5

17C/154/2015

skutočnosti. Vzhľadom na uvedeného žalovaný žiadal súd, aby pri skúmaní existencie titulu uplatneného nároku na náhradu škody prihliadal na ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona číslo 514/2003 Z.z., nakoľko žalovaný bol toho názoru, že žalobca si vydanie namietaného rozhodnutia o väzby zavinil sám.

9/ Žalovaný sa na pojednávaní súdu pridržiaval svojho písomného podania a uviedol, že za okolnosť, ktorou si žalobca zaviniť väzbu sám nepovažuje iba skutočnosť, že v prípravnom konaní odmietol vypovedať ale aj to, že pri domovej prehliadke bolo u neho nájdené plastové vrečko s psychotropnými látkami a zo sterov z jeho rúk bolo zistené určité množstvo návykových látok. Rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine. Pri rozhodnutí o väzbe sa vychádza z iných skutočností, stačí tu dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti a práve pre zaistenie predmetov v dome žalobcu bol tento vzatý do väzby. O sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby rozhodoval Krajský súd, ktorý jeho sťažnosť zamietol poukazujúc na to, že dôvody väzby sú dané aj vzhľadom na doterajší spôsob jeho života. Znalčka v trestnom konaní vypracovala znalecký posudok, v ktorom konštatovala, že žalobca požíva alkoholické nápoje a psychotropné látky. Teda aj toto konštatovanie nasvedčuje aký život žalobca viedol. Žalovaný poukázal na nesprávny výpočet výšky náhrady nemajetkovej ujmy keď žalobca aplikoval nesprávny právny predpis.

10/ Žalobca si svoj nárok uplatnil podľa právneho predpisu - zákona číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného do 31. 12. 2012. Súd považoval za podstatné ustáliť právny predpis, podľa ktorého je potrebné nárok žalobcu posudzovať. V tejto súvislosti súd poukazuje na prechodné a záverečné ustanovenia zákona číslo 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť od 1. 1. 2013, podľa ktorého zodpovednosť za škodu podľa citovaného zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

11/ Vzhľadom nato že rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. XT/XX/XXXX, ktorým bol žalobca oslobodený spod obžaloby bol vydaný dňa 30. 7. 2013, dospel súd k záveru že potrebné postupovať podľa právneho predpisu - zákona číslo 514/2003 Z.z. od vydania rozhodnutia, teda zákona účinného od 1. 1. 2013. Citovaný zákon číslo 514/2003 Z.z. v znení neskorších zmien a o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinný od 1. 1. 2013 upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, zodpovednosť obce a vyššieho územného celku za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci

písm. a) nezákonným rozhodnutím,

písm. b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

písm. c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

písm. d) nesprávnym úradným postupom.

6

17C/154/2015

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo, ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 7 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na akom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa § v 8 ods. 5 v citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak

a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie,

b) bol oslobodený spod obžaloby alebo

c) vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa § 4 ods. 6 písm. a) citovaného zákona, právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zaviniť sama.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste,

o ochrannom opatrení alebo rozhodnutí o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 citovaného zákona, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané

7

17C/154/2015

nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo, v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 2 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, tak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 18 ods. 3 citovaného zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

12/ Pre vznik práva na náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zákona číslo 514/2003 Z.z., musia byť kumulatívne splnené 3 predpoklady, a to existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Po oboznámení sa s obsahom spisu súd mal za preukázané, že žalobca bol vzatý do väzby dňa 21. 9. 2012 na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. S. XXXX/XXXX zo dňa 24. 9. 2012 a jeho väzba trvala do 30. 7. 2013, kedy bol na základe oslobodzujúceho rozsudku z väzby prepustený.

13/ Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody - nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla z dôvodu nezákonnej väzby. V konaní bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. XTo/XXX/XXXX zo dňa 30. 7. 2013 bol žalobca spod obžaloby oslobodený.

14/ V konaní sa domáhal náhrady škody - nemajetkovej ujmy z dôvodu, že vo väzbe strádal, jeho rodičia to ťažko znášali, stratil kontakt so susedmi, ktorí po prepustení na slobodu s ním prestali komunikovať, čo zakladá nárok na finančné zadosťučinenie vo výške 8 532,50 eur. Pokiaľ si žalobca uvedenú sumu vyčíslil podľa právneho predpisu účinného pred 1. 1. 2013 jeho postup nebol správny. Z ustanovenia § 17 ods. 2, 3, 4 zákona číslo 514/2003 Z.z. jednoznačne vyplýva, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a jeho spoločenskom uplatnení. Je povinnosťou žalobcu preukázať vznik nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy, teda preukázať, že bola znížená dôstojnosť jeho osoby, jeho vážnosť v spoločnosti a preukázať závažnosť vznikutej ujmy a závažnosť okolností, za ktorých došlo k porušeniu jeho práv v trestnom konaní. Priznanie nemajetkovej ujmy je podmienené konštatovaním porušenia práva, z ktorého plynie ujma spôsobená nesprávnym úradným postupom. Žalobca však svoje tvrdenia náležitým spôsobom nepreukázal. Z výsluchu svedkov X. F. súd zistil, že vôbec nemala vedomosť o tom, že žalobca bol v minulosti vo väzbe, poznali sa iba ako susedia,

svedkyňa sa väčšinou rozprávala s jeho matkou, ako susedia sa nikdy nenavštevovali. Svedok U. F. vo svojej výpovedi uviedol, že nebol svedkom zásahu polície u susedov na Železničnej ulici, pretože v tom čase doma nebol, nerozprávala mu potom ani manželka ani iným spôsobom sa o tomto zásahu dodatočne nedozvedel. Uviedol, že s rodinou Š. sú v bežnom susedskom vzťahu, stretávajú sa iba v záhrade

8

17C/154/2015

prípadne na ceste do roboty, ide o bežné susedské vzťahy všeobecného charakteru, rodiny sa nenavštevovali nikdy.

15/ Matka žalobcu - B. Š., vo svojej výpovedi ako svedkyňa uviedla, že potom ako jej syn bol vzatý do väzby sa vyhýbala susedom, aby nič nemusela vysvetľovať, väčšinu času preto trávila doma. Ani susedia F. nevedeli, že ich syn bol vzatý do väzby, dokonca sa jej to podarilo zatajiť aj pred jej rodičmi. Potom ako syna zobrali do väzby bola v decembri hospitalizovaná na oddelením ORL s diagnózou tinitus. Lekár povedal, že toto ochorenie môže byť spôsobené stresom alebo nespavosťou. Z obsahu lekárskej správy súd zistil, že matka žalobcu bola hospitalizovaná od 28. 12. 2012 do 31. 12. 2012, pričom v lekárskej správe sa nekonštatuje, že by uvedené ochorenie bolo spojené s nervovým vypätím, prípadne stresom.

16/ Otec žalobcu - S. Š. vo svojej výpovedi uviedol, že je rodený Vrakunčan, všetkých v okolí pozná, dom v ktorom býva je rodičovským, veľa známych sa ho pýtalo, čo sa u nich dialo, z akého dôvodu boli pri ich dome policajné autá a kukláči, písalo sa to aj v novinách, takže musel ľuďom vysvetľovať prečo prišli policajti pre jeho syna. Prehliadka domu trvala od 15:00 h do 19: 00 h., bolo tam 8 kukláčov, dvaja civili stáli pred domom, presúvali sa z domu na dvor, takže si susedia museli všimnúť tento zásah. Svedok postrehol zmenu správania u svojich kamarátov a známych, stále sa ho niečo pýtali, bolo mu nepríjemné o tom rozprávať. Potom ako syna prepustili z väzby všetko sa vysvetlilo a postupne sa začal so svojimi známymi zase rozprávať. Avšak naďalej cítil z ich strany odstup, vzťahy neboli také ako predtým. So susedmi mali dobré vzťahy, rozprávali sa spolu, vymieňali si úrodu. Po vzatí syna do väzby boli ich stretnutia zriedkavé. Pre neho ako otca bolo ťažké navštevovať syna vo väzení, hoci ho syn stále ubezpečoval, že je nevinný a určite bude oslobodený. Manželka mala tak - či tak psychické problémy a táto situácia jej len priťažila. Niekedy sa cítila tak zle, že zostala doma ani nešla do práce prípadne si pridala liek na ukludnenie.

17/ Súd vykonal dopyt na Ústav na výkon väzby Bratislava I ohľadne zdravotného stavu žalobcu, či počas trvania väzby bol v lekárskom ošetrovaní. Súdu bolo písomne oznámené, že dňa 25. 9. 2012 v čase o 10:30 hodine absolvoval žalobca vstupné lekárske vyšetrenie, pri ktorom neudáva žiadne ťažkosti. Udával abúzus pervitínu a marihuany. Boli naordinované odbery krvi a naplánované psychiatrické vyšetrenie. Dňa 4. 10. 2012 o 8:05 hodine absolvoval na ambulancii plánované odbery krvi. Dňa 5. 10. 2012 10: 00 hodine absolvoval psychiatrické vyšetrenie, počas ktorého udal, že sa necíti zle, dobre spí, v klinickom obraze nálada eutýmna, dobrý kontakt, bez abstinenciých ťažkostí.

18/ Poukazujúc na vykonané dokazovanie, súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal súčasné splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona číslo 514/2003 Z.z., keď nepreukázal, že nezákonným rozhodnutím štátu o jeho vzatí do väzby došlo k takému zásahu do jeho osobného, rodinného, pracovného a spoločenského života, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu ktorá mu týmto vznikla. Žalobca pred vzatím do väzby nebol zamestnaný v trvalom pracovnom pomere, nepracoval ani na základe dohody o pracovnej činnosti, nepodnikal. Vypomáhal iba svojmu otcovi pri jeho podnikateľskej činnosti. Žalobca bol slobodný, bez vyživovacích povinností, býval v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. V konaní žalobca nepreukázal že by jeho rodina naňho zanevrela potom ako bol vzatý do väzby, že by prišiel o prácu (keďže nikde nepracoval), nepreukázal, že by v dôsledku vzatia do väzby ukončil vzťah so svojou priateľkou (túto v

9

17C/154/2015

konaní nežiadal ani vypočuť), kamarátmi , príbuznými , susedmi. Susedia, ktorí boli v konaní vypočutí uviedli, že nemali ani len vedomosť, že žalobca bol vo väzbe, ich vzťahy so žalobcom sú stále rovnaké, ide o všeobecné susedské vzťahy bez toho, aby sa rodiny navštevovali . Súd prihliadal aj na okolnosti, za ktorých došlo k vzatiu žalobcu do väzby, keď pri domovej prehliadke bolo u neho nájdené vrecko s drogami, zo sterov z rúk mu boli zistené stopy po drogách a sám u väzenského lekára a uviedol, že je závislý od pervitínu a marihuany. Napriek tomu, že žalobca v konaní tvrdil že vo väzbe trpel psychickými problémami, zlou spavosťou, bolo z obsahu vyjadrenia vedúceho lekára zdravotníckeho zariadenia

Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, Bratislava naopak zistené, že žalobca deklaroval dobrý spánok a neudával žiadne psychické ani fyzické ťažkosti.

19/ Žalobca teda v konaní nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď nepreukázal rozsah nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti so vzatím do väzby vzniknúť a jeho tvrdenia v tomto smere zostali len v rovine konštatovaní, ničím nepodložené. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je preukázané, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nezákonné rozhodnutie o väzbe musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku a príčinná súvislosť musí byť vždy s istotou preukázaná, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu ako poškodeného. Pokiaľ nebol preukázaný vznik nemajetkovej ujmy požadovanej žalobcom nemožno uvažovať ani o príčinnej súvislosti. Žalobca nepreukázal splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zákona číslo 514/2003 Z.z. a preto mu súd požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nepriznal. Z dôvodu, pre ktorý bola žaloba zamietnutá sa súd ďalej nezaoberal námietkou žalovaného o existencii liberačného dôvodu podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona číslo 514/2003 Z.z..

20/ Podľa § 255 ods. 1 CSP súd žalovanému ako úspešnému účastníkovi v konaní priznal právo na sumu náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

10

17C/154/2015

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).